

Edistymisraportti

Apurahan saaja: Heidi Parviainen, väitöskirjatyö ”Vastaanottokeskus ja koulu psykososiaalisina kehitysympäristöinä - ulkomaalaistaustaisen lapsen mielen hyvinvoinnin tukeminen”

Apurahakausi: 1.12.2018 – 30.11.2019, väitöstutkimuksen 1. vuosi

Tutkimuksen tavoite

Väitöstutkimuksessa selvitetään ulkomaalaistaustaisten lasten psykososiaalista tukemista kahdessa eri ympäristössä. Väitöstutkimuksen aineisto koostuu kahdesta eri aineistosta, Lapset vastaanottokeskuksessa- ja Yhteispeli-aineistoista. Alle kouluikäisten turvapaikkaa hakevien lasten osalta arvioidaan vastaanottokeskuksessa olevan Lapsiystävällinen tila –toimintamallin soveltuvuutta ja vaikuttavuutta lasten psykososiaalisen kehityksen turvaamiseen ja mielenterveyden parantamiseen. Alakouluikäisten ulkomaalaistaustaisten lasten psykososiaalista tilannetta koulussa sekä kodin ja koulun välistä yhteistyötä tutkitaan Yhteispeli-aineistossa.

Tutkimuksen edistyminen

Ensimmäisen apurahakauden aikana sekä laadullisen että määrällisen Lapset vastaanottokeskuksessa –aineiston keruu käynnistyi suunnitellusti kolmessa vastaanottokeskuksessa. Laadullista tietoa on kerätty vanhemmilta puolistrukturoiduilla haastatteluilla, henkilökunnalta ja vapaaehtoisilta kyselylomakkeilla sekä hyödyntämällä Lapsiystävällisen tilan viikkoraporttilomakkeita. Määrällistä tietoa on kerätty vanhemmilta eri aikapisteissä sekä Lapsiystävällisen tilan -työntekijältä koskien lasten psykososiaalista hyvinvointia. Yhteistyö vastaanottokeskuksiin on ollut ajoittain tiivistä sisältäen haastattelujärjestelyjen lisäksi mm. tiedotustilaisuuksia tutkimuksesta vastaanottokeskusten asukkaille ja henkilökunnalle. Aineiston keruu jatkuu edelleen edellä kuvaillusti.

Yhteispeli-aineiston analyysit ja ensimmäisen osajulkaisun kirjoittaminen on toteutunut suunnitellusti. Artikkeliksi ”*Psychiatric symptoms and emotional school engagement among 6-9 year old school children with immigrant and native background in the first years at school*” on viimeisteltävänä ja valmis vertaisarviointiin loppuvuonna 2019.

Jatko-opinnot

Apurahakauden aikana olen suunnitellusti osallistunut Turun yliopiston järjestämille jatko-opintokursseille.

Olen ollut 6.6.2019 luennoimassa tutkimusaiheestani Norjan Stavangerissa pohjoismaisessa pakolaisten kanssa terapiatyötä tekeville suunnatussa konferenssissa ”*Styrke – From powerlessness to strength*”. Työpajan nimi oli ”*Unaccompanied and accompanied refugee minors’ mental health interventions: Examples of research projects in Finland*” ja oman osuuteni otsikko oli ”*Children in reception centres – overview of the on-going research project and its methodological design*”.

Esittelen tutkimusaiheettani myös 31.10.2019 Oulussa Lapsi turvapaikanhakijana -seminaarissa, jonka järjestävät Pelastakaa Lapset ja Oulun vastaanottokeskus.

Väitöstutkimuksen aikataulu

Aikataulu kahdelle seuraavalle vuodelle noudattaa alkuperäistä suunnitelmaa.

Toisen väitöstutkimusvuoden aikana Lapset vastaanottokeskuksessa –aineiston keruu päättyy. Viimeiset mittaukset toteutetaan syksyllä 2020. Tämän jälkeen aineisto analysoidaan. Osa aineistosta on analysoitavissa jo aiemmin. Ensimmäinen aineiston osajulkaisu käsittelee interventio- ja kontrolliryhmien kokemuksia lapsia tukevista olosuhteista vastaanottokeskuksessa ja interventioryhmän kokemuksia Lapsiystävällisestä tilasta. Osajulkaisun tavoiteaikataulu on syksyllä 2020.

Toisen väitöstutkimusvuoden aikana toteutuvat myös Yhteispeli –aineiston analyysit ja aineiston toisen osajulkaisun kirjoittaminen. Siinä tarkastellaan Yhteispeli –menetelmän vaikuttavuutta ulkomaalaistaustaisilla lapsilla sekä kodin ja koulun välistä yhteistyötä ulkomaalaistaustaisten vanhempien ja opettajien välillä.

Tutkimuksen merkitys

Väitöstutkimus tuo arvokasta tietoa siitä, millä tavoin voidaan tukea ulkomaalaistaustaisten lasten psykososiaalista kehitystä ja ehkäistä heidän mielenterveyden häiriöitä vastaanottokeskuksessa ja koulussa. Tutkimuksessa saatava tieto auttaa kehittämään pakolaislasten olosuhteita turvapaikanhakuvaiheessa ja kehittämään kouluympäristöä enemmän ulkomaalaistaustaisen lapsen psykososiaalista kehitystä tukevaan suuntaan.

Olen hyvin kiitollinen myönnetystä apurahasta Alli Paasikiven säätiölle. Toivon, että saan jatkaa tärkeänä näkemääni tutkimustyötä jatkorahoituksen avulla.

Turussa 2.10.2019

Heidi Parviainen

Tohtorikoulutettava, lastenpsykiatrian erikoislääkäri

Turun yliopisto, lääketieteellinen tiedekunta, kansanterveystiede, Turun kliininen tohtoriohjelma